

fra FN. Det vil sige, at mere og mere af træningen og samarbejdet mellem de europæiske landes internationale enheder bliver forankret i EU-systemet, hvor Danmark langsomt vil blive en mindre attraktiv samarbejdspartner i udviklingen af internationale styrker.

Denne udvikling vil ikke kun påvirke danske deltagemuligheder i EU-regi, men i stigende omfang også få betydning for Danmarks arbejde i andre sikkerhedsorganisationer som f.eks. NATO og i det nordiske samarbejde. Endelig kan Danmark som medlem af FN's Sikkerhedsråd være med til at overlade fredsopgaver til EU, men Danmark vil på grund af forbeholdet være ude af stand til at deltage heri.

Med andre ord: Udviklingen i EU's indsats på forsvarsområdet har forskudt sig. EU har ikke planer om at udvikle et territorialforsvar i konkurrence med NATO. Det var frygten i 1992. Derimod har EU besluttet sig for at kunne spille en selvstændig rolle i krisestyring og fredsbevarende operationer, hvor NATO som et hele ikke er engageret. EU's opbygning af et krisestyringsberedskab er en langt bredere vifte af muligheder for indgriben med en kraftig vægt på de ikke-militære instrumenter. Opbygningen af ESDP er komplementær og ikke konkurrerende i forhold til samarbejdet i NATO. Samtidig kan ESDP bruges bredere, idet fundamentet ikke kun er baseret på militære foranstaltninger. Udviklingen mod at blande militære og civile instrumenter betyder, at Danmark i højere og højere grad bliver udelukket fra operationer, der benytter sig af civile instrumenter. Da EU på denne måde sammenkæder det civile og det militære, får Danmark svært ved at deltage i humanitære missioner, selv med rent civile bidrag. Med Danmarks traditioner for aktiv deltagelse i fredsbevaring bør Danmark også kunne deltage i disse operationer, der ledes

af EU. Samtidig er det i høj grad i Danmarks interesse at være med til at påvirke beslutninger om den fortsatte udbygning af de civile aspekter af samarbejdet.

Danmark står uden for reelle operationer

Forsvarsforbeholdet har allerede indtil flere gange hindret en aktiv dansk deltagelse, på trods af at det åbenlyst har stridt imod Danmarks interesse i at føre en aktiv udenrigspolitik. Det havde været naturligt, at Danmark havde været med i flere af de operationer, som er blevet ledet af EU. Det gælder f.eks. minerydningen i Bosnien (1996) og Kroatien (1998), overvågning af flygtningesituationen i Kosovo (1998) og genoprettelse af en funktionsdygtig politistyrke i Albanien (1999). Derudover har man tydeligt mærket, at ESDP nu er blevet operationel, idet der siden 2003 er iværksat operationer i Congo, Makedonien og Bosnien-Herzegovina, og senest har operationer i Irak og Sudan været diskuteret.

Denne udvikling er i direkte modstrid med en aktiv dansk udenrigspolitik og begrænser Danmarks handlemuligheder med hensyn til at kunne deltage i og påvirke internationale hjælpeopgaver.

Tidsplan

Ligeegyldigt hvordan udviklingen af tænkepausen forløber, vil udviklingen af den europæiske forsvars- og sikkerhedspolitik fortsætte. Det er i Danmarks interesse at få størst mulig indflydelse på disse beslutninger. Derfor bør Danmark have afklaret sin holdning til dette danske forbehold. Derfor foreslår vi afholdelse af en folkeafstemning i efteråret 2006, hvilket giver mulighed for debat af forbeholdet i tænkepausen.

Skriftlig fremsættelse

Lone Dybkjær (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af det danske forsvarsforbehold.

(Beslutningsforslag nr. B 37).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.